

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 92/05
28.09.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Branislave Apostolović i Jovanke Kažić, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "BB", čiji je punomoćnik BV, diplomitrani pravnik, radi isplate, odlučujući o žalbi tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu P.1002/98-04 od 25.01.2005. godine, u sednici održanoj 28.septembra 2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Beogradu P.1002/98-04 od 25.01.2005. godine i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu P.1002/98-04 od 25.01.2005. godine, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev, kojim je traženo da se tuženo preduzeće obaveže da plati tužiocu na ime autorskog honorara iznos od 40.000,00 dinara, sa pripadajućom kamatom i troškove spora. Tužilac je obavezan da tuženoj naknadi troškove spora.

Protiv navedene presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi je dao odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu Okružnog suda u Beogradu, u smislu člana 365. ZPP, Vrhovni sud je našao da je žalba osnovana.

Prema činjeničnom stanju utvrđenom od strane Okružnog suda u Beogradu, tužilac je sa tuženim preduzećem na dan 25.03.1997. godine, zaključio dva izdavačka ugovora za izdavanje dve knjige, koje su izašle iz štampe ___ godine. Tuženi je, shodno odredbama ugovora, odštampao po 2000 primeraka, odnosno ukupno 4000 primeraka, te po 1000 primeraka od svake knjige predao tužiocu u skladu sa ugovorom, kao i po 20 primeraka kao autoru. Ugovorima tužilac se obavezao da nabavi osamdesetogramski papir i karton ili odgovarajuću protivvrednost, što nije učinio. Troškove izdavanja knjige snosio je tuženi. Kako tužilac nije ispunio svoju obavezu, to po oceni okružnog suda nema pravo na autorski honorar.

Odredbom člana 4. oba ugovora, stranke su se sporazumele da na ime honorara autoru pripada 50% od maloprodajne cene knjiga. Autoru pripada honorar za 1000 knjiga, jer se druga 1000 ustupa istom radi podmirenja obaveza prema sponzorima i drugim obavezama. Autor je dužan da nabavi osamdesetogramski papir i karton ili odgovarajuću protivvrednost. Ukoliko autor dobije sponzorstvo u novcu "BB", preuzima na sebe obavezu da 90% uplaćenog iznosa uplati odmah na žiro račun autora, čime se plaćaju troškovi autorovih dodatnih istraživanja u zemlji i van nje, te troškovi prekucavanja teksta, fotokopiranje dokumenata i drugih. "BB" će 50% autorskog honorara od knjige platiti po izlasku knjige iz štampe, a drugih 50%, 60 dana kasnije ukoliko se knjiga ranije ne proda. Tačkom 5. je predviđeno da autoru pripada i 20 primeraka odštampanog dela. Tužena je predala tužiocu, po 1000 primeraka od svake knjige i po 20 primeraka na ime honorara i isplatila jedan deo na ime autorskog honorara od 15%. Tužilac nije ispunio svoju obavezu u pogledu predaje osamdesetogramskog papira i kartona, niti je isplatio tuženoj odgovarajuću protivvrednost.

U konkretnom slučaju ugovori između stranaka od 25.03.1997. godine predstavljaju dvostrane teretne ugovore. Naime, i jedna i druga strana imaju određena prava i obaveze. Odredbom člana 122. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da u dvostranim ugovorima ni jedna strana nije dužna ispuniti svoju obavezu, ako druga strana ne ispunji ili nije spremna da istovremeno ispunji svoju obavezu, izuzev ako je šta drugo ugovoreno ili zakonom određeno, ili ako što drugo proističe iz prirode posla. Ali, ako na sudu jedna strana istakne da nije dužna ispuniti svoju obavezu, dok i druga strana ne ispunji svoju, sud će naložiti da ispunji svoju obavezu kad i druga strana ispunji svoju. Tužilac ima pravo na isplatu autorskog honorara u visini od 15% od maloprodajne cene knjiga za 1000 primeraka, a tužena obavezu da taj iznos isplati. S druge strane tužilac ima obavezu da nabavi osamdesetogramski papir i karton ili isplati odgovarajuću protivvrednost, a tužena pravo da zahteva predaju papira i kartona, odnosno isplatu odgovarajuće protivvrednosti. Činjenica da tužilac nije ispunio svoju obavezu u pogledu predaje papira i kartona ili isplate protivvrednosti ne oslobađa tuženu za isplatu autorskog honorara, s obzirom da se ispunjenje obaveza jedne i druge strane reguliše prema odredbi navedenog citiranog člana, što sud nije imao u vidu.

U ponovnom postupku, drugostepeni sud će utvrditi činjenično stanje od značaja za primenu navedene odredbe i odlučiti o tužbenom zahtevu

Sudaceta u tužbenom zahtjevu.

Sa iznetih razloga, a na osnovu člana 370. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik veća

sudija,

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpravka

an